

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 151 80 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
Πληροφορίες: Κ. Παπαχρήστος
Α. Παπαδαντωνάκης
Ι. Λιγνός
Τηλέφωνο: 210 344 3605 - 2247 (Π/θμια)
210 344 3272 - 2242 (Δ/θμια Γ/σια, Γ.Ε.Λ.)
210 344 3278 - 2229 (Δ/θμια ΕΠΑ.Λ.)

Να διατηρηθεί μέχρι .....

Βαθμός Ασφαλείας .....

Μαρούσι, 23/01/2015

Αριθ. Πρωτ.: 12773/Δ2

Βαθ. Προτερ. ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Προς :

1. Διευθύνσεις Π.Ε. και Δ.Ε. της χώρας.
Έδρες τους.
2. Σχολικούς Συμβούλους της χώρας.
(μέσω των Περιφερειακών Διευθύνσεων
Εκπαίδευσης της χώρας)
3. Σχολικές μονάδες Π.Ε. και Δ.Ε. της χώρας.
(μέσω των Διευθύνσεων Π.Ε. και Δ.Ε. της
χώρας)

Κοιν:

Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης
της χώρας. Έδρες τους.

ΘΕΜΑ: «Ρύθμιση μαθητικών θεμάτων»

Το μάθημα των Θρησκευτικών είναι υποχρεωτικό για όλους τους μαθητές (άρ.16, παρ.2 του Συντάγματος) και διδάσκεται στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα επίσημα υποχρεωτικά αναλυτικά και ωρολόγια προγράμματα, ακολουθεί τους γενικούς σκοπούς της εκπαίδευσης και απευθύνεται σε όλους τους μαθητές. Ωστόσο, παρέχεται η δυνατότητα σε μη Χριστιανούς Ορθόδοξους μαθητές, δηλαδή αλλόθρησκους ή ετερόδοξους ή άθρησκους, που επικαλούνται λόγους θρησκευτικής συνείδησης, να απαλλαγούν από την παρακολούθησή του.

Συνεπώς, η απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών παρέχεται νόμιμα, αποκλειστικά και μόνο για την προάσπιση της ελευθερίας της θρησκευτικής συνείδησης, όπως προβλέπεται από το Σύνταγμα και περιγράφεται στους οικείους νόμους και στις αποφάσεις των διεθνών και ελληνικών δικαστηρίων.

Επειδή, έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα κατάχρησης του δικαιώματος απαλλαγής από τα Θρησκευτικά για λόγους που δεν συνδέονται με την ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης, επιστάται η προσοχή στους Διευθυντές των σχολικών μονάδων να ελέγχουν την τεκμηρίωση των προβαλλόμενων λόγων, επισημαίνοντας σε κάθε ενδιαφερόμενο τη σοβαρότητα των σχετικών Υπεύθυνων Δηλώσεων και κατόπιν να προβαίνουν στη χορήγηση νόμιμης απαλλαγής του μαθητή, πάντοτε εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων.

Η προσυπογραφή της Υπεύθυνης Δήλωσης από τον διδάσκοντα είναι απαραίτητη, ώστε να ενημερώνεται για τους μαθητές που θα έχει στην τάξη του στις ώρες του μαθήματος των Θρησκευτικών.

Οι μαθητές που απαλλάσσονται από το μάθημα των Θρησκευτικών **δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στην τάξη τους** κατά τη διάρκεια διεξαγωγής του μαθήματος των Θρησκευτικών και **δεν πρέπει** σε καμία περίπτωση **να περιφέρονται** εντός ή εκτός του σχολείου ή **να απουσιάζουν** (αδικαιολόγητα), αλλά **να απασχολούνται** σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο.

Η απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών χορηγείται ύστερα από **Υπεύθυνη Δήλωση** του ν.1599/1986, του ίδιου του μαθητή (αν είναι ενήλικος) ή **και των δύο γονέων** του (αν είναι ανήλικος), στην οποία θα αναφέρεται ότι **ο μαθητής δεν είναι Χριστιανός Ορθόδοξος** και εξ αυτού επικαλείται λόγους θρησκευτικής συνείδησης, χωρίς να είναι υποχρεωτική η αναφορά του θρησκεύματος στο οποίο ανήκει, εκτός αν το επιθυμεί.

Μόνον στην περίπτωση που η γονική μέριμνα ασκείται από τον ένα γονέα, αρκεί η υπογραφή του ασκούντος τη γονική μέριμνα.

Εφόσον χορηγηθεί απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών για τους ανωτέρω λόγους, στο **πεδίο «ΘΡΗΣΚΕΥΜΑ»** του **Ατομικού Δελτίου μαθητή** και του **Απολυτήριου Τίτλου**, **δε θα συμπληρώνεται ένδειξη που να είναι αντίθετη** με το περιεχόμενο της Υπεύθυνης Δήλωσης που υποβλήθηκε για τη χορήγηση της απαλλαγής, για το οποίο θα ενημερώνεται και ενυπόγραφα ο/οι υποβάλλων/οντες την Υπεύθυνη Δήλωση.

Για τη χορήγηση της απαλλαγής ακολουθείται παρόμοια διαδικασία με αυτήν που προβλέπεται για αντίστοιχες απαλλαγές μαθητών από μαθήματα (π.δ. 201/1998, π.δ. 104/1979 για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση αντίστοιχα).

Η παραπάνω Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986, **με βεβαιωμένο το γνήσιο της υπογραφής και των δύο γονέων του μαθητή**, παραλαμβάνεται από το Διευθυντή του σχολείου εντός αποκλειστικής χρονικής προθεσμίας που διαρκεί από την **1^η Σεπτεμβρίου έως και την 20^η Σεπτεμβρίου** κάθε έτους.

Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας σε συνεργασία με το Σύλλογο των Διδασκόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1566/1985 (Α' 167) και της υπ' αριθμ. Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 (Β' 1340) υπουργικής απόφασης, αποφασίζουν κατά περίπτωση για τον τρόπο που απασχολούνται υποχρεωτικά οι απαλλασσόμενοι μαθητές, συντάσσοντας σχετική πράξη (διαφορετικό διδακτικό αντικείμενο σε άλλο τμήμα της ίδιας τάξης, ευέλικτη ζώνη, βιωματικές δράσεις, ερευνητική εργασία κ.α.). Σε περίπτωση που η συγκεκριμένη τάξη λειτουργεί μόνο με ένα τμήμα, οι μαθητές αυτοί παρακολουθούν εκπαιδευτικό πρόγραμμα που καθορίζεται από το Σύλλογο Διδασκόντων.

Η **ισχύς** της χορήγησης απαλλαγής είναι **ετήσια** και ανανεώνεται για κάθε σχολικό έτος με την ίδια διαδικασία.

Με την έκδοση της παρούσας εγκυκλίου **παύουν να ισχύουν** οι με αρ. πρωτ. 91109/Γ2/10-07-08, 104071/Γ2/04-08-08, Φ12/977/109744/Γ1/26-08-08 και 133099/Γ2/19-09-2013 εγκύκλιοι.

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
Θρησκευμάτων, κ. Καλαντζή
4. Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης
Σπουδών Π.Ε. και Δ.Ε.
5. Δ/ση Θρησκευτικής Εκπαίδευσης
6. Δ/ση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
7. Δ/ση ΠΟΔΕΞΜΣ
8. Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής
9. Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων
και Οργάνωσης Π.Ε., Τμήμα Γ΄
10. Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων
και Οργάνωσης Δ.Ε., Τμήματα Β΄ και Γ΄

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ